

14. 10. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

O odměně insolvenčního správce v reorganizaci

Při své praxi jsem narazil na několik zajímavých případů, které mohly v nezúčastněné osobě iniciovat vznik pocitu o neadekvátní tužbě insolvenčních správců po co největším profitu získaném z insolvenčního řízení. Nejsem naivní a vím, že se jedná o náročnou činnost, za kterou musí náležet odměna, a je poměrně logické, že se dotčený subjekt bude snažit docílit toho, aby tato byla co nejvyšší. Mám však za to, že uvedené vždy musí probíhat v mantinelech stanovených právním řádem.

Pro určení odměny insolvenčního správce je rozhodující vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. [313/2007](#) Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů (dále jako „vyhláška“), která v nedávné době doznala určitých změn, přičemž však pro potřeby tohoto článku se nejedná o změny podstatné. Co se reorganizace týče, odměna správce je dle odst. 2 vyhlášky zásadně (neschválí-li schůze věřitelů se souhlasem správce jinou výši) určena na každý započatý měsíc jejího trvání, přičemž pro první rok reorganizace je počítána z dvanáctinásobku průměrného měsíčního obratu za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu a posléze (v následujících letech trvání reorganizace) z dvanáctinásobku průměrného měsíčního obratu za účetní období předchozího roku trvání reorganizace. Předmětné ustanovení dále obsahuje tabulku, ve které je odměna pro jednotlivá rozpětí obratu zcela jasně vytyčena. Určení odměny správce při reorganizaci by tak nemělo činit jakýkoliv problém, neboť zjištění obratu za určité období je snadné a totéž se týká výběru konkrétní výše odměny z přiložené tabulky, jíž lze bez potíží znásobit počtem měsíců trvání reorganizace. Uvedený postup však není pro všechny osoby takto jednoznačný.

V některých případech bylo přistoupeno k tomu, že s odkazem na judikaturu týkající se jiného způsobu řešení úpadku dlužníka - oddlužení - byla přiznána odměna určená dle výše uvedeného klíče i za dobu před povolením reorganizace, a to již od okamžiku ustanovení správce do funkce. Oprávněnost analogického využití oddlužení je shledávána v nelikvidačním charakteru obou způsobů řešení úpadku. Tento postup nevyplývá z právního předpisu, nýbrž k tomuto závěru dospěla judikatura. Za příklad lze uvést rozhodnutí v řízení vedeném u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. KSPH 37 INS 23802/2012, v rámci kterého je zároveň odkazováno na judikaturu Vrchního soudu v Praze (např. usnesení ze dne 19.5.2011, č.j. 3 VSPH 1239/2010-B-27).

Dle mého názoru není možno v případě stanovení odměny správce při reorganizaci analogicky využít pravidla obvyklá pro oddlužení, a to i z toho důvodu, že tato jsou tvořena pouze rozhodovací praxí soudů, v rámci které však jsou překračována pravidla ve vyhlášce jasně uvedená. Mohu pouze uznat, že v případě oddlužení se určení odměny správce již ode dne jeho ustanovení do funkce nabízí, neboť odměna v řádu stovek korun měsíčně přiznaná až od povolení oddlužení (před 1.1.2014 dokonce až od počátku trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře) není spravedlivá a skutečně nemůže hojit vynaloženou práci a úsilí správce již od doby zjištění úpadku. Vyhláška však i v případě oddlužení určuje odměnu zcela jasně a i přes určitý pocit nespravedlnosti není možno ani v případě oddlužení nepřiměřeným výkladem dotvářet nová pravidla chování. Nutno pak na závěr této myšlenky podotknout, že v případě reorganizace odměna správce dosahuje částky minimálně 33.000,-Kč (před 1.1.2014 pak částky 83.000,-Kč) za každý započatý měsíc, což při předpokladu o poměrně značné době trvání reorganizace sebou nese absenci uvedeného nepoměru a

nespravedlnosti vůči správci tak, jak tomu třeba i je v případě oddlužení.

Požadavek na odměnu při reorganizaci přiznanou již od jmenování správce do funkce je pak v jiných případech odůvodňován odkazem na § 5 vyhlášky, který představuje „generální klauzuli“ této problematiky, dle které je odměna určena dle doby rozsahu a náročnosti činnosti vykonávané správcem, pokud o odměně nemůže být rozhodnuto na základě jiného ustanovení předmětného právního předpisu. Tímto postupem byla odměna správce stanovena např. Krajským soudem v Ústí nad Labem v řízení vedeném pod sp. zn. KSUL 43 INS 2132/2012. Takovéto odůvodnění je však třeba odmítnout, neboť takto je možno postupovat skutečně pouze v případě, kdy odměnu nelze určit podle ostatních ustanovení vyhlášky. Postup pro určení odměny správce při reorganizaci (a to po celou dobu výkonu této funkce) je výslovně a určitě ve vyhlášce stanoven. Právě § 2 vyhlášky zcela a úplně upravuje odměnu insolvenčního správce při reorganizaci, následkem čehož nelze v žádném případě aplikovat uvedený § 5 téhož právního předpisu. Odměna určená dle § 2 vyhlášky pokrývá i období od prohlášení úpadku (a ustanovení správce do funkce) do povolení reorganizace. Mám za to, že vzhledem k výši odměny (33.000,-Kč až 415.000,-Kč), kterou správce může za každý měsíc trvání reorganizace obdržet, je tímto způsobem výpočtu honorována i práce odváděná v předchozím období, což také dle mého názoru bylo úmyslem tvůrce vyhlášky. Tomu ostatně nasvědčuje i srovnání s jiným způsobem řešení úpadku - konkursem. Zde je odměna správce určena součtem odměny určené z výtěžku zpeněžení připadající na zajištěné věřitele a odměny určené z výtěžku zpeněžení určeného k rozdělení mezi nezajištěné věřitele (§ 1 vyhlášky). Insolvenční správce je tak v případě konkursu odměněn za činnost prováděnou po celou dobu insolvenčního řízení (nikoliv pouze za dobu od prohlášení konkursu) z výsledku zpeněžení, kdy lze předpokládat, že nikdo nebude zpochybňovat, že i před prohlášením konkursu na majetek dlužníka správce vykonává náročnou a podstatnou činnost, za kterou však není přiznána separátní odměna určená podle již zmiňovaného § 5 vyhlášky, nýbrž že tato je kryta odměnou určenou z výtěžku zpeněžení.

Jednoduše lze říci, že insolvenční správce odměnu za jím provedenou činnost v případě reorganizace vždy obdrží. Nelze dospět k mylnému a opakovaně proklamovanému názoru, že v případě kdy nedojde k výslovnému určení odměny správce za období od jeho ustanovení do funkce do povolení reorganizace, by tento byl zkrácen na svých právech. Odměna je určena na základě § 2 vyhlášky, kdy tato určená zde uvedeným způsobem pokrývá i činnost prováděnou již od ustanovení správce do funkce. Je tedy nutno souhlasit s tím, že správci náleží odměna již od jeho ustanovení do funkce, což je zcela pochopitelné, nelze však souhlasit se způsobem výpočtu této odměny tak, jak bylo výše uvedeno a k čemuž bylo v praxi i přistoupeno (či pravidelně přistupováno).

Je rozhodně chybou, na kterou by však neměl doplatit dlužník (a jeho věřitelé), pokud insolvenční správci a soudy v otázce odměny insolvenčního správce při reorganizaci nerespektují právní řád a vlastním přičiněním vytvářejí pravidla chování, které se však nejenže v právních předpisech nenacházejí, ale tato výslovně porušují. Pevně věřím, že od provádění takovéto aktivity bude ustupováno (či že se již nevyskytuje).

Mgr. Vojtěch Mihalík,
advokátní koncipient

e-mail: vo.mi@centrum.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenční při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční – judikaturní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)